

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 292/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť mesta Pezinok, Radničné námestie 7, Pezinok, zastúpeného spoločnosťou G. Lehnert, k. s., budova ORBIS, Rajska 7, Bratislava, v mene ktorej koná prokurista a advokát JUDr. Ján Ondruš, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť mesta Pezinok o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2018 doručená sťažnosť mesta Pezinok, Radničné námestie 7, Pezinok (ďalej aj „sťažovateľ“),

zastúpeného spoločnosťou G. Lehnert, k. s., budova ORBIS, Rajsá 7, Bratislava, v mene ktorej koná prokurista a advokát JUDr. Ján Ondruš, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017.

Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva: *«1. Dňa 30. 12. 2008 podal sťažovateľ (ako podávateľ) návrh na preskúmanie rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Bratislave č. A/2007/1095/KIZ zo dňa 7. 5. 2007 (ďalej len „územné rozhodnutie“) mimo odvolacieho konania v zmysle ust. § 65 a nasl. Správ. por. Týmto územným rozhodnutím Krajský stavebný úrad v Bratislave zmenil územné rozhodnutie Mesta Pezinok č. 5/8-ÚRzam./1600-1869/02-06 zo dňa 30.11.2006 tak, že povolil umiestnenie stavby „Pezinok-skládka odpadov“ na dotknutých pozemkoch.*

2. Dňa 1. 2. 2010 bol doručený sťažovateľovi list Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ako vtedajšieho ústredného orgánu štátnej stavebnej správy č. MVRR-2010-10120-3937 zo dňa 26.1.2010 (ďalej len „list MVaRR SR zo dňa 26.1. 2010“), v ktorom toto ministerstvo oznámilo sťažovateľovi, že na základe podnetov sťažovateľa, Slovenskej inšpekcie životného prostredia - Inšpektorátu životného prostredia Bratislava a [REDAKOVANÉ] začal preskúmať územné rozhodnutie mimo odvolacieho konania a zároveň ním ministerstvo požiadalo sťažovateľa o poskytnutie chýbajúcich podkladov.

3. Listom č. 2010-10074/25609-13:530 zo dňa 26. 4. 2010 oznámilo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky všetkým podnecovateľom (a teda aj sťažovateľovi), že územné rozhodnutie ponecháva v platnosti, keďže nebol zistený zákonný dôvod, ktorý by preukázal porušenie právnych predpisov pri konaní a rozhodovaní odvolacieho orgánu.

4. Následne však vydalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy a územného plánovania rozhodnutie č. 2010-KVSU-SSUP-10074-22:530 zo dňa 3.9.2010, ktorým zrušilo územné rozhodnutie pre závažné porušenie príslušných

ustanovení právných predpisov (Správneho poriadku a Stavebného zákona). V odôvodnení svojho rozhodnutia ministerstvo zároveň uviedlo, že Správ. por. výslovne nestanovuje procesný postup pri preskúvaní rozhodnutí mimo odvolacieho konania a ust. § 65 ods. 2 Správ. por. uvádza len finálne formy, do ktorých môže konanie vyústiť, pričom ust. prvej až tretej časti Správ. por., t.j. aj ustanovenia upravujúce priebeh konania, sa podľa § 60a Správ. por. primerane vzťahujú len na konanie o odvolaní. Ministerstvo ďalej uviedlo (strana 10 tretí odsek), že z postupu Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky ako vtedajšieho ústredného orgánu štátnej stavebnej správy je zrejmé, že samotné Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky oznámilo Krajskému stavebnému úradu v Bratislave, ktorého rozhodnutie bolo predmetom preskúvania, že v súvislosti s doručenými podnetmi začalo územné rozhodnutie preskúmať, vyzvalo ho na predloženie súvisiaceho spisového materiálu a umožnilo mu vyjadriť stanovisko k uplatneným podnetom, a to listami zo dňa 12.1.2009 a 26.10.2009, a teda ešte pred uplynutím zákonnej lehoty 3 rokov podľa ust. § 68 ods. 1 Správ. por., pričom uvedené skutočnosti dokazujú, že správny orgán v zákonnej lehote začal preskúmať pôvodné rozhodnutie mimo odvolacieho konania a uskutočňoval ďalšie úkony smerujúce k jeho preskúmaniu.

5. Proti rozhodnutiu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy a územného plánovania podalo rozklad viacero účastníkov územného konania, a to konkrétne Pezinské tehelne, a.s., Pezinské tehelne - Paneláreň, a.s., Ekologická skládka, a.s. a [REDACTED] mladší.

6. O tomto rozklade rozhodol minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky rozhodnutím č. 51 zo dňa 11. 3. 2011, ktorým zrušil rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy a územného plánovania rozhodnutie č. 2010-KVSU-SSUP-10074-22:530 zo dňa 3.9.2010. Toto rozhodnutie odôvodnil tým, že v čase vydania predmetného rozhodnutia ministerstva vnútra už uplynula zákonná trojročná lehota, keďže podľa jeho názoru až listom č. 2010-10074:530 zo dňa 14.7.2010 upovedomil konajúci správny orgán účastníkov konania o začatí konania o preskúmanie územného rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Sťažovateľ poukazuje na to, že z odôvodnenia predmetného rozhodnutia je zrejmé, že

minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky sa vo svojom zrušujúcom rozhodnutí vôbec nevysporiadal so záverom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy a územného plánovania, že už listy adresované Krajskému stavebnému úradu v Bratislave zo dňa 12.1.2009 a 26.10.2009, treba považovať za úkony, na základe ktorých správny orgán v zákonnej lehote začal preskúmať pôvodné rozhodnutie mimo odvolacieho konania, pričom vykonával aj ďalšie úkony smerujúce k jeho preskúmaniu [týmito listami správny orgán Krajskému stavebnému úradu v Bratislave oznámil, že preskúmava územné rozhodnutie mimo odvolacieho konania, a teda máme za to, že už v tomto okamihu bola splnená hypotéza právnej normy (konkrétne ust. § 68 ods. 2 Správ. por.)]. Zároveň sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, že dňa 1.2.2010 bol sťažovateľovi doručený list MVaRR SR zo dňa 26.1.2010, v ktorom Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky oznámilo sťažovateľovi, že na základe podnetov sťažovateľa, Slovenskej inšpekcie životného prostredia - Inšpektorátu životného prostredia Bratislava a [REDAKOVANÉ] začal preskúmať územné rozhodnutie mimo odvolacieho konania a zároveň ním toto ministerstvo požiadalo sťažovateľa o poskytnutie chýbajúcich podkladov.

7. Proti predmetnému zrušujúcemu rozhodnutiu ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 51 zo dňa 11.3.2011 podal sťažovateľ žalobu o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia, o ktorej rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 1 S/93/2011-76, 1011200962 zo dňa 26.2.2015 tak, že žalobu zamietol, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že nezistil takú vadu, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, keďže podľa jeho názoru si správny orgán rozhodujúci o rozklade správne uzavrel, že až listom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy a územného plánovania zo dňa 14.7.2010, ktorým boli účastníci konania upovedomení, že listom MVaRR SR zo dňa 26.1.2010 začalo konanie o preskúmanie územného rozhodnutia mimo odvolacieho konania (a teda začalo až po zákonnej trojročnej lehote, vzhľadom na čo neprichádza do úvahy použitie ust. § 68 ods. 2 druhá veta Správ. por.). Krajský súd v Bratislave sa však rovnako nevysporiadal so záverom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy a územného plánovania, že už listy adresované Krajskému stavebnému úradu v Bratislave

zo dňa 12.1. 2009 a 26.10.2009, treba považovať za úkony, na základe ktorých správny orgán v zákonnej lehote začal preskúmať pôvodné rozhodnutie mimo odvolacieho konania a vykonával ďalšie úkony smerujúce k jeho preskúmaniu ako ani so skutočnosťou, že dňa 1.2.2010 bol sťažovateľovi doručený list MVaRR SR zo dňa 26.1.2010, v ktorom Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky oznámilo sťažovateľovi, že na základe podnetov sťažovateľa, Slovenskej inšpekcie životného prostredia - Inšpektorátu životného prostredia Bratislava a [REDAKOVANÉ] začal preskúmať územné rozhodnutie mimo odvolacieho konania a zároveň ním toto ministerstvo požiadalo sťažovateľa o poskytnutie chýbajúcich podkladov a jeho výklad ust. § 68 ods. 2 druhá veta Správ. por., ktorý je kľúčový v tomto prípade, tak obsahuje v sebe zjavné znaky arbitrárnosti pri rozhodovaní.

8. Proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S/93/2011-76,1011200962 zo dňa 26.2.2015 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 8Sžo/80/2015, 1011200962 zo dňa 26.10.2017 tak, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S/93/2011-76, 1011200962 zo dňa 26.2.2015 potvrdil, pričom sa v podstatnej časti stotožnil s argumentmi Krajského súdu v Bratislave...»

Podľa názoru sťažovateľa rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože najvyšší súd podľa jeho názoru rozhodol arbitrárne.

Sťažovateľ v petite podanej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 8Sžo/80/2015 zo dňa 26.10. 2017 vydaným v právnej veci Mesta Pezinok c/a Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 51 zo dňa 11.3.2011, porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo

na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8Sžo/80/2015 zo dňa 26.10.2017 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017, ktorým rozhodol tak, že potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S 93/2011-76 z 26. februára 2015.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzických osôb a právnických osôb. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd

z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie vecí [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36]. Právo na spravodlivé prejednanie vecí zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Z judikatúry ESLP, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý

garantuje právo na spravodlivé súdne konanie len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam.

Aj EŠLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29;

Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

V súvislosti so skutočnosťou, že sťažnosť sťažovateľa smeruje proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu vydanému v správnom súdnictve, je podľa názoru ústavného súdu navyše potrebné pri jej posudzovaní zohľadňovať špecifiká správneho súdnictva. V rámci správneho súdnictva súdy preskúmavajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov. Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Je teda potrebné vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (m. m. porovnaj napr. IV. ÚS 428/09, IV. ÚS 177/2014).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým namieta, že najvyšší súd rozhodol arbitrárne, keď rozsudkom sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017 potvrdil rozsudok krajského súdu č. k. 1 S 93/2011-76 z 26. februára 2015. Podľa názoru sťažovateľa rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017 je arbitrárny, pretože najvyšší súd sa nevysporiadal dostatočne s námietkou sťažovateľa, že nesprávne posúdil spornú otázku, či prípis Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 26. januára 2010 adresovaný primátorovi mesta Pezinok, ktorým bol požiadaný o poskytnutie chýbajúcich podkladov, možno považovať za upovedomenie účastníka správneho konania o začatí konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd nesprávne posúdil aj otázku, či sťažovateľ, keď rozhodoval ako prvostupňový orgán, mohol byť zároveň účastníkom konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia rozsudku sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017 najvyšší súd uviedol:

„... V prejednávanej príhode bolo podstatným vyriešenie otázky, či bola dodržaná trojročná lehota plynúca od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia KSÚ podľa § 68 ods. 1 správneho poriadku, v rámci ktorej mal žalovaný ako správny orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správnejmu orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal (KSÚ), právomoc preskúmať toto rozhodnutie mimo odvolacieho konania...“

Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania je procesným prostriedkom dozoru, prejavom právomoci správnych orgánov uskutočňovať kontrolu nad činnosťou podriadených správnych orgánov. Ide o mimoriadny spôsob preskúmania právoplatných rozhodnutí správnych orgánov, na ktoré nemá účastník konania zo zákona právny nárok. Uplatňuje sa za zákonom ustanovených podmienok, z úradnej povinnosti, ak okolnosti prípadu nasvedčujú, že vydané rozhodnutie je nezákonné.

Na rozdiel od riadnych opravných prostriedkov nie je na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania právny nárok. To súvisí predovšetkým s otázkou právnej istoty,

pretože prípadná zmena alebo zrušenie napadnutého správneho rozhodnutia predstavuje vždy mimoriadny zásah do existujúceho právneho stavu.

Účastníci konania nemajú aktívnu legitimáciu na podanie návrhu na začatie konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Podnet na uvedené konanie môže síce podať ktokoľvek, ale nejedná sa o návrh na začatie konania.

Účastníkmi prieskumného konania sú účastníci pôvodného konania, v ktorom bolo vydané preskúmané rozhodnutie.

V prejednávanom prípade nebolo sporným, že napadnuté rozhodnutie KSÚ nadobudlo právoplatnosť dňom 14. mája 2007, ktorým dňom začala plynúť trojročná lehota na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Posledným dňom tejto lehoty bol teda deň 14. mája 2010.

Spornou otázkou medzi účastníkmi bolo, či list MVaRR SR zo dňa 26. januára 2010 adresovaný primátorovi Mestského úradu v Pezinku, ktorým bol požiadaný o poskytnutie chýbajúcich podkladov, možno považovať za upovedomenie účastníka správneho konania o začatí konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

Odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že konanie o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania je ovládané zásadou oficiality; možno ho začať výhradne z úradnej moci, a preto na jeho začatie je potrebné aplikovať ustanovenie § 18 ods. 2 vetu druhú Správneho poriadku, podľa ktorého pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon. Za takýto úkon treba podľa ustálenej judikatúry považovať doručenie prvej písomnosti účastníkovi konania, ktorá však súčasne obsahuje upovedomenie o začatí konania.

Z obsahu predložených spisov správneho orgánu vyplynulo, že žalobca - Mesto Pezinok rozhodoval ako stavebný úrad (§ 117 ods. 1 stavebného zákona) v územnom konaní o umiestnenie stavby v prvom stupni. V konaní, v ktorom bolo vydané preskúmané druhostupňové rozhodnutie KSÚ, žalobca nebol účastníkom konania, preto podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné považovať list MVaRR SR zo dňa 26. januára 2010 adresovaný primátorovi Mestského úradu v Pezinku za prvý úkon urobený správnym orgánom voči účastníkovi konania, nakoľko žalobca nemal v odvolacom správnom konaní

postavenie účastníka konania. Účastníkmi konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania sú účastníci pôvodného konania, v ktorom bolo vydané preskúmané rozhodnutie. Relevantnou skutočnosťou pre začatie konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania bolo doručenie upovedomenia o začatí konania účastníkom konania (listom MV SR zo dňa 14. júla 2010 adresovaným účastníkom konania). Z uvedených dôvodov nemohol odvolací súd súhlasiť s námietkou žalobcu, že konanie o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania bolo začaté doručením listu MVaRR zo dňa 26. januára 2010 žalobcovi.

Odvolací súd odvolacie námietky žalobcu proti rozsudku krajského súdu vyhodnotil ako nedôvodné, ktoré nemohli mať za následok úspešnosť jeho odvolacieho návrhu...“

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa momentu začatia konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, ako aj s otázkou, či sťažovateľ mohol byť účastníkom konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, keď v danej veci rozhodoval ako prvostupňový orgán. Najvyšší súd sa s námietkami sťažovateľa nestotožnil, a preto rozsudok krajského súdu č. k. 1 S 93/2011-76 z 26. februára 2015 potvrdil. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017 nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017 a základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní

odmietol sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 80/2015 z 26. októbra 2017 a vrátenie veci na ďalšie konanie).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2018